May 17

Roll No. [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Total No. of Pages : 03

Total No. of Questions : 11

B.Arch.(2012 & Onwards) / (B.Com / BCA / BSc. (HMCT)/ B.Sc. (MLS)) (2011 & Onwards) / BBA(2012 & Owards Batches) / (B.Sc.(FT) / MBA/ MBA(IB)) (2012 & Onwards) BMCI(2014 & Onwards Batch) / (BRDM / Bachelor In Service Industry Management (SIM)) (2014 & Onwards) / (B.Sc.(IT) / B.Sc In Catering and Culinary Arts) (2015 & Onwards) / B.Sc. (Business Economics (BBE) (2015 Onwards)

(Sem.–1, 2)

HUMAN VALUES AND PROFESSIONAL ETHICS

Subject Code : HVPE-101

Paper ID : [A1105]

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTION TO CANDIDATES :

1. This question paper contains three sections. SECTION-A contains objective type questions, SECTION-B contains short answer type questions and SECTION-C contains descriptive answer type questions.
2. Attempt ALL questions.

SECTION-A

1. Fill in the Blanks/True/False :

(a) We should not operate only on the basis of pre ..... .

हमें केवल पूर्व ..... के आधार पर कार्य नहीं करना चाहिए।

ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਵ ..... ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(b) To be in a state of liking is ..... .

पसंद के हिसाब से एक अवस्था में होना ..... है।

ਪਸੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ..... ਹੈ।

(c) ..... is the foundational value in relationships.

..... रिश्तों में मूलभूत मूल्य है।

..... ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।

(d) Right understanding + ... = Mutual prosperity.

सही समझ + ... = पारस्परिक समृद्धि

ਠੀਕ ਸਮਝ + ... = ਆਪਸੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ

(e) Animal order in nature contains ..... and ..... .

प्रकृति में पशु आदेश में ..... और ..... होता है।

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ..... ਅਤੇ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(f) Body has the activities of recognition and fulfillment only.

शरीर की गतिविधियां केवल पहचानना और पूर्ति है।

ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੇਵਲ ਪਛਾਣਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਹੈ।

3065

[M-10049]

Scanned by CamScanner

(g) The felling of being related to all is love.
प्यार सभी से संबंधित होने की भावना है।
ਪਿਆਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(h) Respect is right evaluation.
सम्मान सही मूल्यांकन है।
ਆਦਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ।

(i) Ethical Human Conduct leads to Mutual Fulfilment.
नैतिक मानव आचरण से परस्पर पूर्ति हो जाती है।
ਨੈਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਉਹਾਰ ਪਰਸਪਰ ਪੂਰਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(j) There is no self-regulation in nature.
प्रकृति में कोई आत्म नियमन नहीं है
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਤਮ ਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

SECTION-B

2. What is the need of Value-Education?
मूल्य शिक्षा की क्या जरूरत है?
ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

3. Explain Natural Acceptance.
सहज स्वीकृति समझाओ।
ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਸਮਝਾਓ।

4. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?
इरादा और क्षमता के बीच क्या अंतर है? कैसे हम गलती करते हैं?
ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

5. Explain the process of self-exploration with the help of a suitable diagram.
एक उपयुक्त आरेख की मदद से आत्म-अन्वेषण की प्रक्रिया को समझाईए।
ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪਰਿਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ।

6. What do you mean by Animal Consciousness and Human Consciousness? How is the transformation possible form Animal Consciousness to human Consciousness?
आपका पशु चेतना और मानव चेतना से क्या मतलब है? पशु चेतना से मानव चेतना के लिए परिवर्तन कैसे संभव है?
ਤੁਹਾਡਾ ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

SECTION-C

7. a) What is the meaning and purpose of Self-Exploration?
स्वयं-अन्वेषण के अर्थ और उद्देश्य क्या है?
ਆਤਮ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

OR

b) What are the basic guidelines of the value education?
मूल्य शिक्षा की बुनियादी दिशानिर्देश क्या हैं?
ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

Scanned by CamScanner

8. a) Describe in brief the salient values in human relationships.
मानवीय रिश्तों में संक्षिप्त मुख्य मूल्यों का विवरण दें।
ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਪਿਤ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

OR

b) What are the activities and needs of self and body?
आत्म और शरीर की गतिविधियां, आवश्यकताएं क्या हैं?
ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?

9. a) What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.
मौजूदा समय में पेशे के मुख्य अनैतिक तरीके क्या हैं? मूल कारण और संभव समाधान का विश्लेषण करें।
ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਤਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

OR

b) What do you mean by reaction and response? Give some examples.
आप का प्रतिक्रिया और अनुक्रिया से क्या मतलब है? कुछ उदाहरण दें।
ਤੁਹਾਡਾ ਯੁਕਤ-ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ-ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।

10. a) What is happiness and prosperity? What are the wrong notions about attaining happiness and prosperity? What are the problems faced due to these wrong notions about happiness and prosperity?
सुख और समृद्धि क्या है? खुशी और समृद्धि को प्राप्त करने के बारे में गलत धारणा क्या है? सुख और समृद्धि के बारे में गलत धारणाओं के कारण पेश आ रही समस्याएं क्या हैं?
ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਮਸਿੱਆਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

OR

b) What are the programmes to ensure Health?
स्वास्थ्य को सुनिश्चित करने के लिए क्या-क्या कार्यक्रम हैं?
ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ?

11. a) Describe basic human aspirations. What are the requirements to fulfill basic human aspirations?
बुनियादी मानवीय आकांक्षाएं क्या हैं? बुनियादी मानवीय आकांक्षाओं को पूरा करने के लिए इनकी आवश्यकताओं का वर्णन करें?
ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਣ ਲਈ ਇਨਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

OR

b) Compare the Four Orders in Nature on the basis of their salient aspects.
मुख्य पहलुओं के आधार पर प्रकृति में चार आदेशों की तुलना करें।
ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਣਾ ਕਰੋ।

Scanned by CamScanner

19Ay16

Roll No. [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Total No. of Questions : 11

Total No. of Pages : 05

B.Sc. (IT) (2015 Batch) / BBA (2012 & Onwards Batches) /
MBA/MBA(IB) (2012 & Onwards) / B.Tech.(2011 & Onwards) /
B. Arch. (2012 & Onwards) / B.Sc. (HMCT) (2011 & Onwards) /
B.Sc. (MLS) (2011 & Onwards) / B.Com (2011 & Onward) /
BCA (2011 & Onward) / BRDM (2014 & Onwards) /
Bachlor In Service Industry Management (SIM) (2014 & Onwards) /
BMCI (2014 & Onwards Batch) /
B.Sc. Business Economics (BBE) (2015 Batch) /
B.Sc. FT (2012 & Onwards) /
B.Sc. In Catering and Culinary Arts (2015 Batch) (Sem.–1,2)

HUMAN VALUES & PROFESSIONAL ETHICS

Subject Code : HVPE-101

Paper ID : [A1105]

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A contains objective type questions carrying TEN marks.
2. SECTION-B contains short answer type questions carrying TWENTY marks.
3. SECTION-C contains descriptive answer type questions carrying THIRTY marks.
4. Attempt ALL questions.

SECTION-A

1. **Fill in the Blanks / True/False :**

(a) ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਮਾਨਵੀ ..... ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

वैवाहिक संबंधों में पवित्रता होना मानवीय..... का एक भाग है।

Chastity in conjugal relationship is a part of Human .....

(b) -------- ਦਾ ਅਰਥ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ।

------- का मतलब है सभी के साथ संबंध का भाव होना।

_____ means the feeling of being related to all.

(c) ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ (ਮੂਲ) ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਖ ਅਤੇ ..... ਹਨ ।

निरंतर सुख एवं ..... मानव की मौलिक चाहना हैं।

The basic aspiration of a human being is continuous happiness and .....

(S-2) 3059

[M -10049]

Scanned by CamScanner

(d) ਸਵੈ ..... ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੈ।

.....की प्रक्रिया हमें, हमारी मान्यताओं का उत्तर देने में मदद करती है।

The process ..... helps us to question our own beliefs.

(e) ਅਧਿਕ, ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ..... ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ।

अधमूल्यन, अवमूल्यन, अमूल्यन ..... के अलग-अलग तरीके हैं।

Over, under- and otherwise-evaluation are different forms of .....

(f) ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਮੈਂ' ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

'मैं' चयन करता है कि सुविधाओं का उपयोग करना है या दुरुपयोग करना है, और शरीर सिर्फ इसके अनुसार कार्यरत होता है।

Self chooses to use or misuse physical facilities and body works accordingly.

(g) ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਭੌਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

समृद्धि के लिए भौतिक सुविधा की पहचान होना आवश्यक है।

Correct identification of the need for physical facility is necessary for achieving prosperity.

(h) ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

सहज-स्वीकृति पूर्व मान्यताओं पर निर्भर होती है।

Natural acceptance depends on the past conditionings.

(i) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਨਵੀ ਆਚਰਣ ਕੇਵਲ ਸਹੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

सही समझ से ही मानवीय आचरण में निश्चितता आने की सम्भावना है।

Definitiveness of human conduct is possible only through right understanding.

(j) ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਵ ਸਨੇਹ ਹੈ।

दूसरे को अपने संबंधी के रूप में स्वीकार करना स्नेह है।

The feeling of acceptance of other as one's relative is affection.

SECTION-B

2. ਸਵੈ (ਮੈਂ) ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੋ।

मैं (स्वयं) की क्रियाओं को लिखो।

Write about activities of the self.

Scanned by CamScanner

3. ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਇਕ-ਦੂਸਰੇ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਪਰਸਪਰ ਪੂਰਕਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

प्रकृति में चार अवस्थाएं कौन-कौन सी हैं? ये किस प्रकार एक दूसरे के ऊपर निर्भर और परस्परता में पूरक हैं ? बताएं ।

What are the four orders in nature ? How are they inter-dependent and mutually fulfilling for each other ? Explain.

4. ਆਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ (ਚੱਕਰੀ ਕ੍ਰਮ) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉਤਪਾਦਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

'आवर्तनशीलता' का क्या अर्थ है ? यह उत्पादन गतिविधियों पर कैसे लागू होता है?

What do you mean by recyclability ? How is it applicable to production activities?

5. ਚਿਤਰਣ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਚੋਣ/ਆਸਵਾਦਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

चित्रण, विश्लेषण और चयन/आस्वादन की क्रियाओं को उदाहरण के साथ समझाइये।

Explain the activities of *Imaging, Analysing* and *Selecting/Testing* with the help of an example.

6. ਕ੍ਰਿੱਤਗਤਾ (ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰਤਾ) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

कृतज्ञता का क्या अर्थ है ? अपने जीवन में परस्पर संबंधों को देखते हुए एक उदाहरण दीजिए।

What is meant by gratitude ? Express an example from your life in your mutual relationships.

SECTION-C

7. a) ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਨਵੀ ਉਦੱਮ ਦੇ ਪੰਜ ਆਯਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

समाज में मानव के प्रयास के पांच आयामों को संक्षेप में समझाइए । हर एक आयाम को परिभाषित भी कीजिये।

Briefly explain the five dimensions of human endeavour in society, defining each term.

OR

Scanned by CamScanner

b) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

प्रकृति में चार अवस्था के स्वभाव को संक्षेप में समझाइए।

Briefly explain the natural characteristics of the four orders in nature.

8. a) ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਪੁਰਵ-ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ?

सहज स्वीकृति का क्या अर्थ है? समझाइये। और अपनी जिंदगी से एक उदाहरण लेते हुए यह भी समझाइये कि यह कैसे हमारी पुरानी मान्यताओं से प्रभावित नहीं होती है।

What do you mean by natural acceptance ? Explain. Explain how it remains untouched by our past pre-conditionings with the help on an example from your life.

OR

b) ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

मूल्य शिक्षा के लिए बुनियादी दिशा-निर्देश क्या हैं? कारण सहित उत्तर दीजिये।

Explain the basic guidelines for value education with reasoning.

9. a) ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਇਛਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਇਛਾਵਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ?

आप अपनी कोई 10 इच्छाओं की सूची बनाइये। इनमें से हर एक इच्छा किस तरह से मैं (स्वयं) से जुड़ी हुई है अथवा शरीर से जुड़ी हुई है यह भी समझाइए।

Make a list of any ten desires of yours. Explain how each of the desire is related to the Self or the Body.

OR

b) ਸੁਨਯ ਵਿਚ ਇਕਾਇਆਂ ਦੀ ਸੰਪਰਿਕਤਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰ ਕਰੋ।

मैं (स्वयं) और शरीर के सह-अस्तित्व को संक्षेप में समझाइए।

Explain briefly the submergence of units in space.

10. a) ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਮੈਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹਨ ? ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

आपको 'शरीर' की क्रियाओं और 'मैं' की क्रियाओं के अंतर को समझाएँ। एक उदाहरण का भी प्रयोग करें।

Explain how the activities of the Body are different from those fo the Self with the help of an example.

OR

Scanned by CamScanner

b) ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਮਾਨਵ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

सम्मान को परिभाषित करें । हम सम्मान के स्थान पर भेद कैसे करते हैं? मानव के लिए सम्मान की न्यूनतम वस्तु क्या है?

Explain respect. How are we generally making differentiation in the name of respect ? Explain the minimum content of respect for a Human Being.

11. a) ਸਰੀਰ, ਮੈਂ (ਸਵੈ) ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਮੈਂ ਦੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

कैसे, शरीर मैं (स्वयं) का एक साधन मात्र है? 'मैं' की शरीर के प्रति क्या जिम्मेदारी है? समझाइये।

How is the body an instrument of the Self ? What is the responsibility of the Self toward the Body ? Explain.

OR

b) ਸਹੀ ਸਮਝ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਮੱਹਤਵਪੂਰਣ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

सही समझ के लिए जो प्रस्ताव आता है, उसे जांचने के लिए अपनी सहज स्वीकृति का आधार ही क्यों जरुरी है, कोई बाहरी स्त्रोत का आधार क्यों नहीं ? अपनी सहज-स्वीकृति के बारे में कोई 3 निरीक्षण बताइए।

Why is it important to verify any proposition for right understanding on the basis of natural acceptance, and not on the basis of any external source ? Write down any three observations about your natural acceptance.

Scanned by CamScanner